EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 8.5.2020
COM(2020) 198 final

2020/0082 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega muudetakse direktiive (EL) 2017/2455 ja (EL) 2019/1995 seoses nende ülevõtmise ja kohaldamise kuupäevadega COVID-19 kriisi puhkemise tõttu

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Nõukogu võttis 5. detsembril 2017 vastu direktiivi (EL) 2017/2455[1] (edaspidi „e-kaubanduse käibemaksu direktiiv“), millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ[2] (edaspidi „käibemaksudirektiiv“) ja direktiivi 2009/132/EÜ[3] seoses teatavate käibemaksukohustustega teenuste osutamise ja kaupade kaugmüügi puhul.

21. novembril 2019 võttis nõukogu vastu direktiivi (EL) 2019/1995[4] (teine e-kaubanduse käibemaksu direktiiv), millega muudetakse käibemaksudirektiivi kaupade kaugmüüki ja teatavaid omamaiseid kaubatarneid käsitlevate sätete osas.

Suuremale osale sellest terviklikust õigusaktide paketist, milles käsitletakse ettevõtja ja tarbija vahelise piiriülese e-kaubanduse käibemaksueeskirjade ajakohastamist (edaspidi „e-kaubanduse käibemaksu pakett“), määrati kohaldamise algusajaks 1. jaanuar 2021, et anda liikmesriikidele oma õigusaktide ja IT-süsteemide kohandamiseks piisavalt aega.

Komisjon esitas 14. veebruaril 2020 ülevaate liikmesriikide valmisolekust, kusjuures enamik liikmesriike kinnitas, et neil on võimalik kohaldada eeskirju õigeaegselt. Kaks liikmesriiki väljendasid muret ja taotlesid kohaldamise edasilükkamist ühe või enama aasta võrra. Komisjon pakkus raskustesse sattunud liikmesriikidele abi, et aidata neil takistused ületada, ning oli jätkuvalt kindel, et liikmesriigid on valmis 1. jaanuariks 2021.

COVID-19 kriisi ettenägematu puhkemise ja selle suure mõju tõttu pidid liikmesriigid muutma prioriteete ja suunama vahendid e-kaubanduse käibemaksu paketi rakendamiselt ümber pandeemia vastu võitlemisele. Seetõttu ei saa teised liikmesriigid enam tagada, et ettevalmistustööd uute eeskirjade kohaldamiseks viiakse lõpule 1. jaanuariks 2021 ning et eespool nimetatud direktiivid võetakse siseriiklikku õigusesse üle õigeaegselt. E-kaubanduse käibemaksu direktiivide kohaldamiseks vajaliku riikliku tasandi IT-süsteemi rakendamine võib oluliselt viibida ja seada seega ohtu mitme liikmesriigi valmisoleku kohaldada uusi eeskirju alates 1. jaanuarist 2021. Sarnaseid probleeme tõstatasid ka olulised ettevõtjad, eelkõige posti- ja kulleriteenuse osutajad, kes palusid tungivalt, et komisjon lükkaks COVID-19 kriisi tõttu e-kaubanduse käibemaksu paketi kohaldamise kuue kuu võrra edasi.

Komisjon korraldas 24. aprillil 2020 kohtumise liikmesriikidega, et hinnata nende valmisolekut kohaldada uusi eeskirju alates 1. jaanuarist 2021. Enamik liikmesriike kinnitas endiselt, et nad on valmis eeskirju õigeaegselt kohaldama, kuid rõhutati, et sätted, mis käsitlevad e-kaubanduse käibemaksu paketi toimimist, rajanevad põhimõttel, et kõigil liikmesriikidel on võimalik neid nõuetekohaselt kohaldada, ning seetõttu ollakse valmis toetama edasilükkamist, mis ei ületa kuut kuud.

---

[1] Nõukogu 5. detsembri 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/2455, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ ja direktiivi 2009/132/EÜ seoses teatavate käibemaksukohustustega teenuste osutamise ja kaupade kaugmüügi puhul (ELT L 348, 29.12.2017, lk 7).

[2] Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (ELT L 347, 11.12.2006, lk 1).

[3] Nõukogu 19. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/132/EÜ direktiivi 2006/112/EÜ artikli 143 punktide b ja c rakendusala määratluse kohta seoses teatavate kaupade käibemaksuvabastusega nende lõplikul importimisel (ELT L 292, 10.11.2009, lk 5).

[4] Nõukogu 21. novembri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1995, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ kaupade kaugmüüki ja teatavaid omamaiseid kaubatarneid käsitlevate sätete osas (ELT L 310, 2.12.2019, lk 1).

Eespool esitatut arvesse võttes on käesoleva ettepaneku eesmärk lükata nõukogu direktiivis (EL) 2017/2455 ja nõukogu direktiivis (EL) 2019/1995 sätestatud muudatuste kohaldamise alguskuupäev, s.o 1. jaanuar 2021, kuue kuu võrra edasi. Uus kohaldamiskuupäev on seega 1. juuli 2021. Kuue kuu võrra edasilükkamise ettepanek tehakse selleks, et viivitus oleks võimalikult lühike, minimeerimaks täiendavat eelarvekahju liikmesriikidele.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Ettepaneku üldeesmärk on siseturu tõrgeteta toimimine, ELi ettevõtjate konkurentsivõime ja digitaalmajanduse tõhus maksustamine. E-kaubanduse käibemaksu pakett on kooskõlas sihtriigis käibemaksuga maksustamise põhimõtte tulevase kohaldamisega, nagu on sätestatud hiljutises käibemaksu tegevuskavas, mida on nõukogu toetanud[5].

Lisaks käibemaksu tegevuskavale on e-kaubanduse käibemaksu pakett määratletud olulise algatusena nii Euroopa digitaalse ühtse turu strateegias[6] kui ka ühtse turu strateegias[7] ja e-valitsuse tegevuskavas[8].

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikkel 113. Selles artiklis on sätestatud, et nõukogu võtab pärast Euroopa Parlamendi ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega konsulteerimist seadusandliku erimenetluse kohaselt ühehäälselt vastu sätted liikmesriikide kaudseid makse käsitlevate õigusnormide ühtlustamiseks.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Käesoleva ettepanekuga lükatakse edasi kohaldamise alguskuupäev 1. jaanuar 2021, mis määrati e-kaubanduse käibemaksu direktiividele, mille nõukogu võttis vastu 2017. aasta detsembris ja 2019. aasta novembris ning mille kõik liikmesriigid pidid siseriiklikku õigusesse üle võtma 31. detsembriks 2020. Käesolev ettepanek on ajendatud COVID-19 kriisi puhkemisest ja sellele reageerimisest, mis tekitab liikmesriikidele probleeme seoses praeguse hädaolukorra lahendamisega riiklikul tasandil ning põhjustab mõnele neist raskusi oma siseriiklikes IT-süsteemides tehtavate muudatuste õigeaegsel rakendamisel. E-kaubanduse käibemaksu paketi toimimist käsitlevad sätted rajanevad põhimõttel, et kõigil liikmesriikidel on võimalik neid nõuetekohaselt kohaldada.

Kuna käibemaks on ELi tasandil ühtlustatud maks, ei saa liikmesriigid ise kehtestada erinevaid eeskirju. Seepärast on e-kaubanduse käibemaksueeskirjade, sealhulgas kohaldamise alguskuupäeva muutmiseks vaja, et komisjon esitaks käibemaksudirektiivi muutmise ettepaneku, ning seda ei ole võimalik saavutada ühepoolsete meetmetega riiklikul tasandil.

Seega on ettepanek kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, st see ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik, et saavutada aluslepingute eesmärgid ja eelkõige ühtse turu sujuv toimimine. Mis

[5] http://www.consilium.europa.eu/et/press/press-releases/2016/05/25-conclusions-vat-action-plan/
[6] COM(2015) 192 final.
[7] COM(2015) 550 final.
[8] COM(2016) 179 final.

puutub subsidiaarsuse põhimõtte järgimise kontrolli kriteeriumidesse, siis ei suuda liikmesriigid lahendada probleeme ilma ettepanekuta muuta e-kaubanduse käibemaksu direktiivide kohaldamise alguskuupäevi.

- **Vahendi valik**

Ettepanekuga muudetakse nõukogu direktiivi (EL) 2017/2455 ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/1995. Direktiivide muutmiseks on valitud nõukogu otsus, sest ainus tehtav muudatus on ülevõtmise ja kohaldamise kuupäevade edasilükkamine.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Komisjoni poole on pöördunud mitu liikmesriiki ning posti- ja kulleriteenuse osutajat, kes rõhutasid, et COVID-19 kriisi puhkemise tõttu ei ole väga tõenäoline, et nende IT-süsteemid oleksid 1. jaanuariks 2021 e-kaubanduse käibemaksu paketi kohaldamiseks ja rakendamiseks valmis ja töökorras.

Komisjon korraldas 24. aprillil 2020 kohtumise liikmesriikidega, et hinnata nende valmisolekut kohaldada uusi eeskirju alates 1. jaanuarist 2021. Enamik liikmesriike kinnitas endiselt, et nad on valmis eeskirju õigeaegselt kohaldama, kuid rõhutati, et sätted, mis käsitlevad e-kaubanduse käibemaksu paketi toimimist, rajanevad põhimõttel, et kõigil liikmesriikidel on võimalik neid nõuetekohaselt kohaldada, ning seetõttu ollakse valmis toetama edasilükkamist, mis ei ületa kuut kuud.

- **Mõju hindamine**

Mõju hindamine viidi läbi ettepaneku kohta,[9] mille tulemusena võeti vastu e-kaubanduse käibemaksu direktiiv. Käesoleva ettepanekuga muudetakse COVID-19 kriisi puhkemise tõttu üksnes direktiivides (EL) 2017/2455 ja (EL) 2019/1995 sätestatud muudatuste kohaldamise alguskuupäevi.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Käesoleva ettepaneku peamine eesmärk on lükata e-kaubanduse käibemaksu paketi kohaldamise alguskuupäev COVID-19 kriisi puhkemise tõttu kuue kuu võrra edasi.

Ettepanek ei muuda eeskirjade sisu, vaid üksnes lükkab kuue kuu võrra edasi nende kohaldamise alguskuupäeva.

4. MÕJU EELARVELE

Käesolev ettepanek on osa e-kaubanduse käibemaksu paketi kohaldamise edasilükkamise projektist.

[9] KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT, MÕJUHINNANG, lisatud järgmisele dokumendile: ettepanek nõukogu direktiiviks, nõukogu rakendusmääruseks ja nõukogu määruseks seoses käibemaksu ajakohastamisega piiriülese ettevõtjalt tarbijale suunatud e-kaubanduse puhul, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=SWD:2016:0379:FIN

Juba vastu võetud e-kaubanduse käibemaksupaketi kui terviku mõju eelarvele on üksikasjalikult kirjeldatud nõukogu direktiivi 2017/2455 ettepaneku seletuskirjas, dokumendis COM(2016)757 final[10].

Kui e-kaubanduse käibemaksu paketti ei rakendata edukalt, on liikmesriikide eelarvekahju hinnanguliselt ligikaudu 5–7 miljardit eurot aastas. Kuuekuuline viivitus põhjustaks seega ligikaudu 2,5–3,5 miljardi euro suuruse kahju. Kui aga liikmesriigid ja ettevõtjad ei ole valmis kohaldama uusi e-kaubanduse käibemaksueeskirju, võib oht, et süsteem ei toimi nõuetekohaselt, põhjustada peaaegu sama suurt kahju.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Rakendamise järele valvab halduskoostöö alaline komitee (SCAC), keda toetab tema IT-allkomitee, alaline infotehnoloogia komitee (SCIT).

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Käesolevas ettepanekus käsitletakse üksnes käibemaksudirektiivis sätestatud ja juba vastu võetud e-kaubanduse käibemaksu paketi õigusraamistiku kohaldamise alguskuupäeva. Kohaldamise alguskuupäev lükatakse kuue kuu võrra edasi. See tähendab, et eeskirju kohaldatakse 1. jaanuari 2021 asemel alates 1. juulist 2021. Sellest tulenevalt võtavad liikmesriigid ülevõtmismeetmed vastu ja avaldavad need 31. detsembri 2020 asemel 30. juuniks 2021.

Käesoleva ettepaneku põhjus on COVID-19 kriisi puhkemine, mis sunnib liikmesriike viivitamata reageerima ja võtma riiklikul tasandil kiiresti meetmeid, et leevendada kriisi tagajärgi ettevõtjatele ja elanikkonnale üldiselt. Nende enneolematute ja erandlike asjaolude tõttu ei saa mitu liikmesriiki tagada e-kaubanduse käibemaksu paketi eeskirjade riiklikul tasandil ülevõtmise ja rakendamise 1. jaanuariks 2021.

[10] Ettepanek: NÕUKOGU DIREKTIIV, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ ja direktiivi 2009/132/EÜ seoses teatavate käibemaksukohustustega teenuste osutamise ja kaupade kaugmüügi puhul
COM/2016/0757 final - 2016/0370 (CNS), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?qid=1586260266830&uri=CELEX:52016PC0757

2020/0082 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega muudetakse direktiive (EL) 2017/2455 ja (EL) 2019/1995 seoses nende ülevõtmise ja kohaldamise kuupäevadega COVID-19 kriisi puhkemise tõttu

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 113,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust[1],

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust[2],

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu direktiivis 2006/112/EÜ,[3] mida on muudetud nõukogu direktiiviga (EL) 2017/2455[4] ja nõukogu direktiiviga (EL) 2019/1995,[5] on sätestatud ettevõtja ja tarbija vahelise piiriülese e-kaubanduse käibemaksueeskirjade ajakohastamist käsitleva õigusaktide paketi õigusraamistik. Enamikku neist uutest sätetest tuleb kohaldada alates 1. jaanuarist 2021.

(2) Maailma Terviseorganisatsioon (WHO) kuulutas 30. jaanuaril 2020 COVID-19 puhangu rahvusvahelise ulatusega rahvatervisealaseks hädaolukorraks. 11. märtsil 2020 kuulutas WHO COVID-19 puhangu pandeemiaks. COVID-19 on põhjustanud haigestumist kõikides liikmesriikides. Kuna haigusjuhtumite arv kasvas ärevusttekitavalt kiiresti ja COVID-19 puhanguga tegelemiseks ei olnud kohe olemas tõhusaid vahendeid, kuulutasid paljud liikmesriigid välja riikliku eriolukorra.

(3) COVID-19 kriisi puhkemine kujutab endast enneolematut ja ettearvamatut hädaolukorda, mis avaldab suurt mõju kõigile liikmesriikidele ja sunnib neid võtma riiklikul tasandil koheseid meetmeid, et esmase eesmärgina lahendada veel kestev kriis, paigutades ressursse ümber muudesse valdkondadesse. Kriisi tõttu on mitmel

---

1 ELT C , , lk .

2 ELT C , , lk .

3 Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (ELT L 347, 11.12.2006, lk 1).

4 Nõukogu 5. detsembri 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/2455, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ ja direktiivi 2009/132/EÜ seoses teatavate käibemaksukohustustega teenuste osutamise ja kaupade kaugmüügi puhul (ELT L 348, 29.12.2017, lk 7).

5 Nõukogu 21. novembri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1995, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ kaupade kaugmüüki ja teatavaid omamaiseid kaubatarneid käsitlevate sätete osas (ELT L 310, 2.12.2019, lk 1).

liikmesriigil raskusi direktiivides (EL) 2017/2455 ja (EL) 2019/1995 sätestatud eeskirjade kohaldamiseks vajalike IT-süsteemide väljatöötamise lõpuleviimisega 31. detsembriks 2020 ja nende rakendamisega alates 1. jaanuarist 2021. Teatavad liikmesriigid ning posti- ja kulleriteenuse osutajad on seetõttu palunud direktiivide (EL) 2017/2455 ja (EL) 2019/1995 kohaldamise alguskuupäevad edasi lükata.

(4) Võttes arvesse raskusi, millega liikmesriigid COVID-19 kriisi lahendamisel silmitsi seisavad, ja asjaolu, et uued sätted rajanevad põhimõttel, et direktiivide (EL) 2017/2455 ja (EL) 2019/1995 sätete kohaldamise tagamiseks peavad kõik liikmesriigid ajakohastama oma IT-süsteeme, tagades niiviisi teabe kogumise ja edastamise ning maksete tegemise muudetud kordade alusel, on vaja kõnealuste direktiivide ülevõtmise ja kohaldamise kuupäevad kuue kuu võrra edasi lükata. Kuue kuu võrra edasilükkamine on asjakohane, kuna viivitus peaks olema võimalikult lühike, minimeerimaks täiendavat eelarvekahju liikmesriikidele.

(5) Direktiive (EL) 2017/2455 ja (EL) 2019/1995 tuleks seepärast vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1
Direktiivi (EL) 2017/2455 muutmine

Direktiivi (EL) 2017/2455 muudetakse järgmiselt.

(1) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

(a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Direktiivi 2006/112/EÜ muudatused, mis jõustuvad 1. juulil 2021“;

(b) sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„Alates 1. juulist 2021 muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ järgmiselt.“;

(2) artikkel 3 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 3
Direktiivi 2009/132/EÜ muutmine

Alates 1. juulist 2021 jäetakse välja direktiivi 2009/132/EÜ IV jaotis.“;

(3) artikli 4 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

(a) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad 30. juuniks 2021 käesoleva direktiivi artiklite 2 ja 3 järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.“;

(b) neljas lõik asendatakse järgmisega:

Nad kohaldavad käesoleva direktiivi artiklite 2 ja 3 järgimiseks vajalikke meetmeid alates 1. juulist 2021.“

Artikkel 2
Direktiivi (EL) 2019/1995 muutmine

Direktiivi (EL) 2019/1995 artikli 2 lõike 1 esimene ja teine lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad hiljemalt 30. juuniks 2021 käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Nad kohaldavad kõnealuseid norme alates 1. juulist 2021.“

Artikkel 3
Jõustumine

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4
Adressaadid

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja